

Mehmet Rauf KARSLI

**Devlet Eliyle Sanat
ve Kamuda Sanatçı Olarak
Çalışmak**

*Devlet Tiyatroları ve Sanatçılar Üzerine
Bir İnceleme*

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XIII
TABLO VE ŞEKİL DİZİNİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

Bir Kamu Hizmeti Olarak Sanat

I. Kamu Hizmeti Kavramı ve Kamu Hizmetlerinin Tasnifi.....	3
A. Kamu Hizmeti Kavramı	3
B. Kamu Hizmetinin Unsurları	6
1. Kamu Hizmetinin Amacı Kamu Yararının Teminidir	6
2. Kamu Hizmeti Bizzat İdarece veya İdarenin Gözetiminde Yürütülür	8
3. Kamu Hizmeti Piyasa Başarısızlığının Olduğu Alanlarda Yürütülür	9
4. Kamu Hizmeti Spesifik Hukuksal Rejimle Yürütülür	9
C. Kamu Hizmetlerinin Tasnifi	11
1. Hukuki Tasnif	11

2. Ekonomik Tasnif	12
a. Saf Kamusal Mal ve Hizmetler (public goods)	12
b. Özel Mal ve Hizmetler (private goods)	13
c. Yarı Kamusal Mal ve Hizmetler (quasi public goods).....	13
d. Erdemli Mal ve Hizmetler (merit goods)	14
II. Sanatta Kamu Desteđi.....	18
A. Ekonomik Nedenler.....	18
1. Talep Yetersizliđinin Sebepleri.....	19
2. Arz Yetersizliđinin Sebepleri	21
B. Siyasal Nedenler	23
1. Saygınlık	23
2. İdeoloji, Propaganda ve Yönlendirme.....	24
3. Eđitim ve Kültürel Mirasın Korunması	26
III. Devletin Sanatı Desteklemesine Karşı Görüşler.....	27
IV. Kamu Sanat Kurumları ve Bütçedeki Payları	29
A. Kamu Sanat Kurumları.....	29
B. Kamu Sanat Kurumlarının Bütçe Payları.....	31

İkinci Bölüm

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü

I. Devlet Tiyatroları Öncesinde Türk Tiyatrosu.....	37
A. Cumhuriyet Öncesi Dönem.....	37
B. Cumhuriyet Dönemi	41
II. Teşkilat Yapısı.....	42
A. Amacın Belirsizliđi.....	45
B. Yönetim	48
1. Genel Müdür.....	49
2. Edebi Kurul.....	52
3. Sanat ve Yönetim Kurulu.....	55

4. Disiplin Kurulu	56
III. İstihdam Yapısı.....	59
A. Devlet Tiyatroları Öncesi Kamuda Sanatçı İstihdamı	59
B. Kuruluş (1949-1964)	60
1. İlkeler.....	60
2. Özel Bir İstihdam Biçimi.....	61
C. Tartışmalı Dönem (1964-1980)	66
1. Sözleşmenin Niteliği ve Süreklilik Kazanması	66
2. Sanatçılar işçi midir, yoksa memur mu?.....	70
D. Yeni Dönem (1980-2013)	80
1. Mali Haklar.....	81
2. Disiplin Hükümleri.....	83
3. Hak, Sorumluluk ve Yükümlülükler.....	88

Üçüncü Bölüm

Saha Çalışması Sonuçları

I. Neden Devlet Tiyatroları?	93
A. Sanatçılar.....	93
B. Sanat UygulATICILARI.....	95
C. Sahne UygulATICILARI.....	96
D. Hacettepe Devlet Konservatuvarı Öğrencileri.....	97
II. Devlet Tiyatrolarında Çalışmanın Avantajları ve Dezavantajları	99
A. Sanatçılar.....	99
B. Sanat UygulATICILARI.....	100
C. Sahne UygulATICILARI.....	102
D. Hacettepe Devlet Konservatuvarı Öğrencileri.....	105
III. Özel Projelerde Görev Alınmasına Nasıl Bakıyorlar?	106
A. Sanatçılar.....	106
B. Sanat UygulATICILARI.....	110

C. Sahne Uygulaticıları.....	113
D. Hacettepe Devlet Konservatuarı Öğrencileri.....	115
IV. Sanat Özgürlüğü.....	117
A. Sanatçılar.....	117
B. Sanat Uygulaticıları.....	120
C. Sahne Uygulaticıları.....	121
D. Hacettepe Devlet Konservatuarı Öğrencileri.....	123
V. DEVLET TİYATROLARININ AMACI	124
A. Sanatçılar.....	124
B. Sanat Uygulaticıları.....	125
C. Sahne Uygulaticıları.....	127
D. Hacettepe Devlet Konservatuarı Öğrencileri.....	129
VI. Halkın Tiyatroculara Yaklaşımı	130
A. Sanatçılar.....	130
B. Sanat Uygulaticıları.....	132
C. Sahne Uygulaticıları.....	134
D. Hacettepe Devlet Konservatuarı Öğrencileri.....	136
SONUÇ VE ÖNERİLER	137
KAYNAKÇA	145
SAYIN KENAN IŞIK İLE YAPILAN MÜLAKATIN DEŞİFRE METNİ.....	149